

VLAAMSE REGERING

AMV/00150180/1001B

BESLUIT VAN DE VLAAMSE MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU EN NATUUR, HOUDENDE UITSpraak OVER HET BEROEP AANGETEKEND TEGEN DE BESLISSING NR. MLAV1/08-379/BV VAN 27 NOVEMBER 2008 VAN DE DEPUTATIE VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN, HOUDENDE ENERZIJDs HET VERLENEN VAN DE MILIEU-VERGUNNING, AAN DE NV WATERWEGEN EN ZEEKANAAL, AFDELING ZEEKANAAL, OOSTDIJK 110, 2830 WILLEBROEK, OM EEN KLEIONTGINGS-PUT, GELEGEN TE 2070 ZWIJNDRECHT, KRUIBEEKSESTEENWEG 227, VERDER TE EXPLOITEREN EN TE VERANDEREN EN ANDERZIJDs AKTENAME VAN DE IN KLASSE 3 INGEDEELDE ONDERDELEN VAN DE INRICHTING.

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,

Gelet op het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij decreten van het Vlaams Parlement;

Gelet op het besluit van 6 februari 1991 van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van het Vlaams Reglement betreffende de Milieuvergunning, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering en bij het decreet van 18 mei 1999;

Gelet op het besluit van 1 juni 1995 van de Vlaamse Regering houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, zoals herhaaldelijk gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 6 januari 2009;

Gelet op het ontvankelijk bevonden beroep van de gemeente Zwijndrecht, Binnenplein 1, 2070 Zwijndrecht, aangetekend tegen het besluit nummer MLAV1/08-379/bv van 27 november 2008 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende:

- 1) het verlenen van de milieuvergunning, voor een termijn verstrijkend op 27 november 2028, aan de NV Waterwegen en Zeekanaal, afdeling Zeekanaal, Oostdijk 110, 2830 Willebroek, om een kleiontginningsput, gelegen te 2070 Zwijndrecht, Kruibeeksesteenweg 227, kadastergegevens, afdeling 2, sectie C, perceelnummers 100/z/2 en 100/h/2, verder te exploiteren en te veranderen, omvattende:
 - het verontdiepen van de kleigroeve met 1.421.300 m³ baggerspecie en bodem, meerbepaald:
 - 1.392.900 m³ verontreinigde baggerspecie en bodem:
 - ◊ 50.000 m³ niet-herbruikbare, verontreinigde uitgegraven bodem afkomstig uit het Scheldebekken en slib van de afvalwaterzuivering;
 - ◊ 1.342.900 m³ ontwaterde niet-herbruikbare baggerspecie afkomstig uit het Scheldebekken;
 - 28.400 m³ ontwaterde, niet-verontreinigde, niet-herbruikbare baggerspecie of bodem uit het Scheldebekken;
 - twee mobiele afvalwaterzuiveringsinstallaties met een totaal effluent van 21 m³ per uur (505 m³ per dag, 183.960 m³ per jaar) in oppervlaktewater;
 - de tussentijdse opslag van 120.000 m³ niet-verontreinigde, herbruikbare baggerspecie of bodem;
- 2) de aktename van de hierna vermelde in de derde klasse ingedeelde onderdelen van de inrichting:
 - de opslag van twee maal 200 liter smeerolie;
 - een labo;

Gelet op het op 20 februari 2008 goedgekeurde MER "Project-MER Speciebergingslocatie Argex te Kruibeke/Zwijndrecht", onder het nummer PRMER-207-GK, opgesteld door de NV Technum;

Gelet op het attest bedoeld in artikel 31, §4 van titel I van het VLAREM waaruit blijkt dat de voormelde beroepen beslissing aan de gemeente Zwijndrecht werd verzonden op 11 december 2008;

AMV/150180/1001B

Gelet op het feit dat voormeld beroep werd ontvangen op 12 januari 2009 en ontvankelijk werd bevonden op 13 januari 2009;

Gelet op het feit dat voormelde beroepindiener de volgende bezwaren doet gelden:

- de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning is aangevraagd voor de "heraanvulling met grond van de bestaande groeve"; in deze aanvraag is niet gespecificeerd over welke gronden (verontreinigde/ niet-verontreinigde gronden/slibs) het gaat; wel wordt er verwezen naar het Natuurinrichtingsplan door Aeolus; deze stedenbouwkundige aanvraag is bijgevolg terecht de enige die gekoppeld wordt aan deze milieuvergunning;
- er werd tot op heden ook altijd naar dit dossier verwezen, en in de loop van de procedure werd nooit getwijfeld aan de koppeling van deze milieuvergunning aan de in beroep geweigerde stedenbouwkundige vergunning;
- het beroepsschrift houdende weigering door de Vlaams minister van ruimtelijke ordening aan de NV Argex voor het heraanvullen met grond van de bestaande groeve stelt ondubbelzinnig dat er binnen het huidige kader (BPA Kasteleynhoek) geen stedenbouwkundige vergunningen voor het gedeeltelijk opvullen van de groeve kunnen worden verleend;
- de afdeling Milieuvergunningen stelt ook dat wegens de koppeling bouwvergunning-milieuvergunning er geen basisvergunning meer is, maar doet toch een inhoudelijke afweging;
- het Agentschap Ruimtelijke Ordening maakt ook een inhoudelijke afweging die positief is, maar verleent uiteindelijk negatief omwille van de strijdigheid met de bepalingen van het BPA Kasteleynhoek;
- bij de milieuvergunning dient niet alleen een milieutechnische beoordeling te gebeuren, doch ook een ruimtelijke afweging;
- het globaal ontwerpadvies van de Provinciale Milieuvergunningscommissie was ongunstig na afloop van de zitting; er was bijgevolg eensgezindheid over het feit dat het dossier zonder voorwerp moest worden verklaard;
- Waterwegen en Zeekanaal heeft in haar dossier altijd verklaard dat zij enkel de opvulling van de groeve doen, en niet de eindafwerking van de site; nu krijgen zij de eindafwerking opgelegd via de milieuvergunning; er is een verschil tussen de nazorg, die door VLAREM wordt opgelegd, en de realisatie van de nabestemming, die door de eigenaar zou gebeuren; door dit besluit wordt het helemaal complex om op lange termijn een gepaste natuurinrichting te krijgen;
- er worden in de bestreden beslissing weer pogingen ondernomen om de bepalingen van artikel 4 van het BPA te

interpreteren, terwijl duidelijk is wat de bedoeling van artikel 4 destijds was: de putten behouden;

- op ministerieel niveau werd besloten tot de opmaak van een Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan; hierom is het aangewezen dat er gewacht wordt met de indiening van een passende aanvraag tot dit GRUP is goedgekeurd; er is met de weigering van de stedenbouwkundige vergunning door de minister een duidelijk signaal gegeven dat in het huidige kader er geen opvulling kan geschieden; dit standpunt blijft men miskennen in de procedure van de milieuvergunning;
- de meerwaarde voor de natuurontwikkeling na een opvulling wordt uitgespeeld om het dossier te motiveren; dit gaat voorbij aan het eigenlijke probleem: het gebrek aan geschikte bergingscapaciteit voor baggerspecie en -slibs, en de ruimtelijke ongeschiktheid van de Argex-groeve;
- het gemeentebestuur is niet gekant tegen de opvulling op zich; alleen heeft een overheid een voorbeeldfunctie en kunnen bindende regels niet worden overtreden;
- het bestreden besluit bevat geen regeling voor de eindafwerking van de put;
- de minister van Leefmilieu loopt vooruit op de feiten als hij op basis van een voorbereidende studie in het kader van de opmaak van een MER, dat nooit werd gefinaliseerd, stelt dat de Argex-groeve de meest geschikte bergplaats voor baggerspecie zou zijn; deze beslissing ondergraaft volledig de waarde van een MER;
- in de bijzondere voorwaarden van het bestreden besluit wordt de exploitant verplicht om na het beëindigen van de afzonderlijke fases direct te starten met de uitvoering van het natuurontwikkelingsplan; het is evenwel niet duidelijk over welk plan het gaat; gaat het over het Natuurinrichtingsplan (NIP) opgesteld door Aeolus, of over het beheersplan, zoals vermeld in artikel 4 van het betreffende BPA, dat moet worden goedgekeurd door de gemeenteraad van Zwijndrecht; dit terwijl de exploitant nergens in het besluit concreet wordt verplicht om zelf de natuurinrichting uit te voeren na het opvullen van de groeve;
- het feit dat in een bijzondere voorwaarde wordt voorgesteld om, indien de nabestemming KMO-zone in Kruibeke zal worden gerealiseerd, voldoende buffering te voorzien op de rand van de KMO-zone, illustreert dat het destijds voorgestelde Natuurinrichtingsplan niet voldoet; volgens het NIP zou de buffering naar het KMO-gebied van Kruibeke op het grondgebied van Zwijndrecht gerealiseerd worden; mede op basis van dit argument wees het gemeentebestuur destijds het NIP af;
- in de bijzondere voorwaarden wordt een tonnagebeperking op de Kruibeeksesteenweg richting Burcht vanaf het kruispunt met de Krijgsbaan te Zwijndrecht opgelegd; dit is echter een

AMV/150180/1001B

bevoegdheid van het gemeentebestuur, een dergelijke maatregel kan niet aan een bedrijf worden opgelegd;

Gelet op het horen op 10 maart 2009 door de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie van de exploitant, die de argumenten van beroeper poogt te weerleggen, een toelichting geeft en de volgende punten aanhaalt:

- het beroepschrift omvat twee grote bezwaren en is voornamelijk van stedenbouwkundige aard;
- de beroeper stelt dat de milieuvergunning betreffende de opvulling van de groeve met niet-verontreinigde materialen is vervallen door de weigering van de bouwvergunning; het gaat hier evenwel over een nieuw dossier, een nieuwe aanvraag; beide aanvragen hebben een verschillend voorwerp: het handelt nu over de berging van verontreinigde materialen; de bouwaanvraag dienaangaande is heden ingediend; het openbaar onderzoek is lopende; dit betekent dat de corresponderende milieuvergunning is geschorst, niet vervallen;
- in 2005 kreeg de NV Argex reeds een milieuvergunning voor het opvullen van deze groeve; dan werd er geoordeeld dat er wel een planologische verenigbaarheid is en dat er geen weigeringsgrond was; op 18 november 2008 werd er opnieuw uitspraak gedaan over de planologische verenigbaarheid van de inrichting; heden is er geen wijziging in de gedachtengang; het betreft dezelfde situatie; het betreft geen volstorten, maar ontdiepen; de exploitatie is derhalve wel planologisch verenigbaar;
- derhalve moet het beroep worden verworpen;

Gelet op het ministerieel besluit nummer AMV/005931/1013 van 1 juli 2005, houdende het verlenen van de vergunning, voor een termijn verstrijkend op 1 juli 2010, aan de BVBA Argex, Kruibeeksesteenweg 227-229, 2070 Zwijndrecht (Burcht), om een kleigroeve, gelegen op hetzelfde adres, te veranderen door uitbreiding, onder andere omvattende de opvulling van een kleigroeve met 3.000.000 m³ niet-verontreinigde uitgegraven bodem en niet-verontreinigde bagger- en ruimingsspecie;

Gelet op het besluit nummer MLWV/07-26/ES van 13 september 2007 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende het gedeeltelijk toestaan van het verzoek van de NV Argex om een bijzondere voorwaarde (met betrekking tot het

AMV/150180/1001B

aanvaarden van het natuurinrichtingsplan) van voormeld besluit te wijzigen;

Gelet op het ministerieel besluit nummer AMV/5931/1021 van 18 november 2008, houdende het wijzigen van voormelde bijzondere voorwaarde, zoals opgelegd in het besluit nummer MLWV/07-26/ES van 13 september 2007 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, in die zin dat het natuurinrichtingsplan enkel door het Agentschap voor Natuur en Bos moet aanvaard worden;

Gelet op het ministerieel besluit nummer AMV/149923/1000 van 21 november 2008, houdende het inwilligen van de vraag van de NV Waterwegen en Zeekanaal om te mogen afwijken van af te wijken van artikel 5.2.4.3.3, §4 en artikel 5.2.4.3.3, §6 van titel II van het VLAREM;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 26 januari 2009 van de afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie;

Gelet op het gunstige advies van 16 februari 2009 van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 19 februari 2009 van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid;

Gelet op het ongunstige advies van 26 februari 2009 van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid van het departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed;

Gelet op het voorwaardelijk gunstige advies van 26 februari 2009 van de afdeling Milieuvergunningen van het departement Leefmilieu, Natuur en Energie;

AMV/150180/1001B

Gelet op het ongunstige advies van 31 maart 2009 van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie;

Gelet op de ligging van de inrichting in een natuurgebied volgens het gewestplan Antwerpen, vastgesteld bij koninklijk besluit van 3 oktober 1979;

Gelet op de ligging van de inrichting in een ontginningsgebied met nabestemming natuurgebied volgens het bijzonder plan van aanleg 'Kasteleynhoek', vastgesteld bij ministerieel besluit van 9 februari 2000;

Gelet op het feit dat de inrichting is gelegen op een afstand van circa 200 meter van een woongebied;

Gelet op de ligging van de inrichting op een afstand van:

- circa 222 meter van het Habitatrictlijngebied "Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent;
- circa 525 meter van het VEN-gebied "De Vallei van de Boven Zeeschelde van de Dender- tot de Rupelmonding";
- circa 600 meter van het Vogelrichtlijngebied "Durme en de middenloop van de Schelde";
- circa 612 meter van het VEN-gebied "De Slikken en schorren langsheen de Schelde";

Gelet op het feit dat onderhavige inrichting gelegen is in twee gemeentes, zijnde Kruibeke (40 hectare) en Zwijndrecht (11 hectare), en in twee provincies, zijnde respectievelijk Oost-Vlaanderen en Antwerpen;

Gelet op het feit dat de inrichting is gelegen ten westen van de Schelde (linkeroever) en zich situeert tussen de Heirbaan, de Kruibeeksesteenweg, de Haagstraat en de Vossen- en Galgenstraat; dat ten oosten van onderhavige inrichting het Fort van Kruibeke is gelegen;

AMV/150180/1001B

Overwegende dat in de overwegingen bij het ministerieel besluit van 9 februari 2000 houdende 'Goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg "Kasteleynhoek" genaamd, van de gemeente Zwijndrecht' hetvolgende gesteld wordt: '... dat een gedeeltelijke opvulling met slib niet uitgesloten is wanneer dit na een ruimtelijke afweging op Vlaams niveau nodig wordt geacht'; dat de Vlaamse Regering na een dergelijke afweging beslist heeft op 9 mei 2008 om het proces voor de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) specifiek voor de baggerspecie door W&Z in de gemeenten Kruibeke en Zwijndrecht op te starten;

Overwegende dat vanuit oogpunt van de stedenbouwkundige en ruimtelijke aspecten gesteld kan worden dat de exploitatie van de inrichting die het voorwerp van de voormelde milieuvergunningsaanvraag uitmaakt, verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat onderhavige kleigroeve heden vergund is voor het opvullen met 3 miljoen m³ niet-verontreinigde uitgegraven bodem en niet-verontreinigde bagger- en ruimingsspecie; dat de milieuvergunning betreffende deze groeve recent (27 juni 2008) werd overgenomen van de NV Argex door de NV Waterwegen en Zeekanaal; dat het met onderhavige aanvraag de bedoeling is om betreffende groeve ook op te vullen met verontreinigde materialen (storten);

Overwegende dat de kleigroeve in de periode 2008-2028 in fases zou worden opgevuld; dat in een eerste fase van 15 jaar een gedeelte van de put zou worden opgevuld met circa 5 miljoen m³ materiaal, zijnde verontreinigde (overgrote deel) en niet-verontreinigde ontwaterde baggerspecie en bodem, afkomstig van het Scheldebekken; dat er daarvan circa 1.421.300 m³ op het grondgebied van Zwijndrecht zou worden geborgen; dat het overgrote deel hiervan verontreinigde baggerspecie en bodem betreft, zijnde 1.392.900 m³, bestaande uit:

- 50.000 m³ niet-herbruikbare uitgegraven bodem en slib van de waterzuivering;
- 1.342.900 m³ niet-herbruikbare baggerspecie;

dat het andere deel (28.400 m³) niet-verontreinigde, niet-herbruikbare baggerspecie of bodem betreft;

dat er in beperkte mate ook niet-gevaarlijke asbesthoudende bodem (50.000 m³) zou worden geborgen, maar niet in

AMV/150180/1001B

Zwijndrecht (in vak van fase B1); dat er eveneens een vak (fase A1) werd voorzien voor de tussentijdse opslag van niet-verontreinigde, herbruikbare baggerspecie en bodem (120.000 m³); dat dit vak later ook zou worden opgevuld met verontreinigde en niet-verontreinigde baggerspecie en bodem;

Overwegende dat onderhavige inrichting onder andere de volgende activiteit omvat: stortplaatsen die meer dan 10 ton per dag ontvangen of een totale capaciteit van meer dan 25.000 ton hebben, met uitzondering van stortplaatsen voor inerte afvalstoffen; dat het derhalve om een inrichting gaat die een GPBV-installatie (GPBV: geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) omvat, zoals gedefinieerd in sub 16° van artikel 1 van titel I van het VLAREM;

Overwegende dat er volgens bijlage 1 van het besluit van 10 december 2004 van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffect-rapportage een project-m.e.r. kan worden opgesteld (ook ontheffing mogelijk) voor de volgende categorieën van projecten:

- stortplaatsen van categorie 1 en 2 voor niet-gevaarlijke afvalstoffen;
- monostortplaatsen voor baggerspecie of ruimingsspecie, afkomstig van de oppervlaktewateren van het openbaar hydrografisch net met een stortcapaciteit van 250.000 m³ of meer;

dat het op 20 februari 2008 goedgekeurde MER "Project-MER Speciebergingslocatie Argex te Kruibeke/Zwijndrecht", opgesteld door de NV Technum, bij de aanvraag werd gevoegd;

Overwegende dat er moet worden opgemerkt dat er voor monostortplaatsen voor baggerspecie sectorale voorwaarden werden opgenomen in titel II van het VLAREM met het besluit van 19 september 2008 van de Vlaamse Regering tot wijziging van het VLAREM (VLAREM-actualisatietrein); dat dit besluit van kracht is geworden op 1 maart 2009;

Overwegende dat volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, de inrichting is gelegen in het Beneden-Scheldebekken; dat de inrichting is gelegen in een

AMV/150180/1001B

niet overstromingsgevoelig, een matig infiltratiegevoelig en voor het grootste deel in een weinig gevoelig voor grondwaterstroming (beperkte delen zijn matig grondwaterstromingsgevoelig) gebied;

Overwegende dat in de bestreden beslissing een waterparagraaf staat waarin voldoende is gemotiveerd dat de vergunningsplichtige activiteit geen schadelijke effecten veroorzaakt op het watersysteem mits naleving van de opgelegde voorwaarden en er bijgevolg voldaan wordt aan artikel 8 van het decreet betreffende het integraal waterbeleid, meer bepaald de watertoets;

Overwegende dat, gelet op het besluit van het MER, geconcludeerd kan worden dat de berging van (verontreinigde) specie vanuit milieutechnisch oogpunt kan, mits het uitvoeren van de voorgestelde milderende maatregelen;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat het beroep ongegrond te verklaren en de bestreden beslissing te bevestigen,

B E S L U I T :

Artikel 1. Het ontvankelijk bevonden beroep van de gemeente Zwijndrecht, Binnenplein 1, 2070 Zwijndrecht, aangetekend tegen het besluit nummer MLAV1/08-379/bv van 27 november 2008 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende:

- 1) het verlenen van de milieuvergunning, voor een termijn verstrijkend op 27 november 2028, aan de NV Waterwegen en Zeekanaal, afdeling Zeekanaal, Oostdijk 110, 2830 Willebroek, om een kleiontginningssput, gelegen te 2070 Zwijndrecht, Kruibeeksesteenweg 227, kadastrergegevens, afdeling 2, sectie C, perceelnummers 100/z/2 en 100/h/2, verder te exploiteren en te veranderen, omvattende:
 - het verontdiepen van de kleigroeve met 1.421.300 m³ baggerspecie en bodem, meerbepaald:
 - 1.392.900 m³ verontreinigde baggerspecie en bodem:
 - ◊ 50.000 m³ niet-herbruikbare, verontreinigde uitgegraven bodem afkomstig uit het Scheldebekken en slib van de afvalwaterzuivering;

AMV/150180/1001B

- ◊ 1.342.900 m³ ontwaterde niet-herbruikbare baggerspecie afkomstig uit het Scheldebekken;
 - 28.400 m³ ontwaterde, niet-verontreinigde, niet-herbruikbare baggerspecie of bodem uit het Scheldebekken;
 - twee mobiele afvalwaterzuiveringsinstallaties met een totaal effluent van 21 m³ per uur (505 m³ per dag, 183.960 m³ per jaar) in oppervlaktewater;
 - de tussentijdse opslag van 120.000 m³ niet-verontreinigde, herbruikbare baggerspecie of bodem;
- 2) de aktename van de hierna vermelde in de derde klasse ingedeelde onderdelen van de inrichting:
- de opslag van twee maal 200 liter smeerolie;
 - een labo,

wordt ongegrond verklaard.

Art. 2. De bestreden beslissing nr. MLAV1/08-379/bv van 27 november 2008 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen, houdende enerzijds het verlenen van bovenvermelde milieuvergunning en anderzijds aktename van de in derde klasse ingedeelde onderdelen van de inrichting, aan de NV Waterwegen en Zeekanaal, afdeling Zeekanaal, Oostdijk 110, 2830 Willebroek, om een kleiontginningsput, gelegen te 2070 Zwijndrecht, Kruibeeksesteenweg 227, verder te exploiteren en te veranderen,

wordt bevestigd.

Art. 3. Dit besluit wordt genoteerd in de rand van het notulenboek van de deputatie tegenover de notulering van de bestreden beslissing.

Brussel, 10 JULI 2009

De Vlaamse minister van Openbare Werken,
Energie, Leefmilieu en Natuur,

Hilde CREVITS